

Jean Monnet *dialogue*

**Висновки, прийняті під час другого Діалогу Жана Моне,
Ірпінь, Україна, 19 квітня 2017 р.**

За результатами зустрічі у жовтні 2016 року, ми, керівники та голови депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України (ВРУ), провели другу зустріч у форматі Діалогу Жана Моне задля миру та демократії. Ми ще раз підтверджуємо свою повну відданість процесу трансформування політичної культури в нашій країні, просуванню та завершенню інституційної реформи Верховної Ради України, відповідно до Доповіді та дорожньої карти щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України та Постанови ВРУ 1035-VII, прийнятої 17 березня 2016 року. Ми сподіваємося, що цей процес стимулює вирішення широкого кола питань щодо реформи Верховної Ради України, включених у програму Діалогів.

Ми зібралися, аби обговорити наші колективні досягнення від минулої зустрічі та засвідчити своє прагнення продовжувати інституційне реформування та, зокрема, напрацювання консенсусного підходу у форматі постійної Робочої групи, створеної під час першого Діалогу Жана Моне. Ми переконані, що така інклюзивна та готова до співпраці Робоча група слугує важливим рушієм для цілеспрямованого просування необхідних реформ у Верховній Раді. Відповідно до цього, ми вітаємо продовження Меморандуму про взаєморозуміння через обмін офіційними листами між Президентом Європейського парламенту Антоніо Таяні та Головою Верховної Ради України Андрієм Парубієм для продовження співпраці між Європейським парламентом та Верховною Радою України. Ми також вітаємо ідею продовження Угоди про співпрацю в адміністративній сфері між Верховною Радою України та Європейським парламентом, що є невід'ємною складовою нашого партнерства.

§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§

Щодо висновків та подальших кроків першого Діалогу Жана Моне:

Ми підсумували те, що було досягнуто, та засвідчуємо нашу готовність до переходу від конструктивного діалогу до ефективного втілення реформи, зокрема, щодо:

- **Створення Робочої групи** під керівництвом Андрія Володимировича Парубія, Голови Верховної Ради України, до складу якої увійшли представники керівництва фракцій і груп. Це відображає застосування методу побудови консенсусу на практиці. Робоча група успішно провела п'ять зустрічей після першого Діалогу Жана Моне. Питання стосовно забезпечення адміністративної підтримки Робочої групи залишається актуальним та буде підніматися надалі.
- **Реформа щодо структури комітетів та зменшення їх кількості:** ми висловили підтримку законопроекту №6256 щодо необхідності зменшення кількості комітетів та співвідношення їх із міністерствами.

Jean Monnet *dialogue*

- Широка дискусія під час зустрічі свідчить про складність цього питання. Дехто з нас наголосили, що існує необхідність зменшити кількість комітетів; інші зосередилися на глибшій дискусії щодо питання функцій комітетів. Також ми обговорили потребу захисту довгострокового існування ключових функціональних комітетів, зокрема тих, що займаються питаннями Регламенту Верховної Ради України, бюджету, боротьби з корупцією, європейської інтеграції, прав людини (включно з підкомітетом з питань рівних прав і можливостей) та свободи слова. Також були запропоновані різноманітні формули щодо питання зменшення кількості комітетів, зокрема, визначення фіксованої кількості членів комітетів та забезпечення представництва усіх фракцій та груп у кожному комітеті. Було зроблено посилання на практику Європейського парламенту щодо правил регулювання процесу створення комітетів та деталізації функцій комітетів у додатку до правил. Деякі комітети Європейського парламенту охоплюють більше, ніж одне «міністерство», є такі, що включають підкомітети, також можливим є створення спеціальних комісій для вирішення різноманітних тематичних питань; останні є тимчасовими, при чому можливим є функціонування лише одної тимчасової комісії у визначений період часу.
- **Досягнуто згоди щодо зменшення кількості комітетів** та необхідності врегулювання цього питання законодавством, а також щодо набуття чинності під час наступного скликання.

Це рішення залежатиме від втілення низки додаткових кроків. Зокрема, кроки будуть спрямовані на забезпечення довгострокового існування ключових функціональних комітетів та на визначення функцій комітетів. Цей результат може бути досягнутий за допомогою декількох законодавчих кроків, що базуватимуться на політичній волі та готовності їх впровадження під час поточного скликання парламенту. Робоча група повинна досягнути консенсусу щодо способів втілення цього рішення.

- **Законопроект про пропорційне представництво у комітетах та делегаціях ВРУ відповідно до висновків першого Діалогу Жана Моне.**
Представництво має бути інклюзивним та пропорційним до розміру депутатських фракцій і груп у ВРУ. Після досягнення згоди учасників Робочої групи, положення законопроекту повинні набути чинності з початку наступного (9-го) скликання.
- **Зміни до Регламенту ВРУ, спрямовані на його узгодження з Конституцією України** (зареєстрований законопроект № 5522). Ми взяли до уваги прогрес та підготовку для включення цього законопроекту в порядок денний пленарної сесії, коли буде отриманий відповідний висновок Венеційської комісії.
- **Оновлені пропозиції від Кабінету Міністрів України** щодо проекту змін до Регламенту КМУ щодо запровадження «білих книг» та щорічних звітів міністерств у процес законотворення, відповідно до висновків першого Діалогу Жана Моне. Ми взяли до уваги доповідь представника Кабінету Міністрів України щодо поточної роботи над внесенням відповідних змін до Регламенту Кабінету Міністрів України. Ми вітаємо факт того, що пропозиції стосовно запровадження «білих книг» мають бути презентовані до початку літа.

Jean Monnet *dialogue*

- **Розробка проекту положення для створення конкретної законодавчої бази для роботи секретаріатів фракцій.** Ми врахували ініціативу представників секретаріатів фракцій та груп під час їх робочої зустрічі у Осло та взяли до уваги напрацювання щодо вирішення технічних недоліків закону про державну службу. Ми вважаємо, що подальша робота щодо цієї ініціативи не перешкоджатиме поточній міжінституційній дискусії щодо питання про державну службу та дозволить Робочій групі розглянути цю пропозицію своєчасно.
- **Регулярні зустрічі голів комітетів під керівництвом Голови ВРУ** для обговорення законодавчих пріоритетів і питань порядку денного. Ми розглядаємо це як позитивний приклад успішного застосування методів Діалогу Жана Моне до побудови широкого консенсусу у Верховній Раді України.

§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§

Щодо Рекомендації № 44 – Врегулювання діяльності та статусу парламентської опозиції, а саме – «Рішення щодо врегулювання статусу парламентської опозиції повинно бути прийняте та виконане якнайшвидше».

Права і обов'язки парламентських фракцій мають бути гарантовані без надмірних обмежень для забезпечення їх мирного співіснування та виконання обов'язків щодо представництва інтересів громадян. Після тривалої дискусії було досягнуто згоди про те, що справедливе та об'єктивне рішення, орієнтоване на довгостроковий результат, та враховує особливості та потреби парламентської опозиції, вимагає запровадження низки кроків для гарантування цих прав.

Ми узгодили, що Робоча група буде продовжувати свою продуктивну діяльність у погодженому напрямку, рухаючись малими кроками та застосовуючи принципи побудови консенсусу, для вирішення питань прав опозиції. Першим кроком для вирішення цих питань буде:

- **справедливий розподіл посад голів та членів комітетів.** Ми прийшли до висновку, що пріоритетним є принцип справедливого розподілу посад, а також що відповідний математичний метод розподілу буде погоджений шляхом консенсусу.
- **комітети Верховної Ради України** є важливим інструментом парламентських фракцій для збільшення їх ролі у формуванні порядку денного та виконання контрольних функцій. Новий закон про комітети та/або зміни до Регламенту ВРУ зроблять внесок у розширення повноважень усіх фракцій та відобразить важливість діяльності комітетів ВРУ.
- **контроль за виконавчою владою** може здійснюватися більш ефективно за допомогою внесення змін у порядок проведення «години запитань до уряду», котра організована відповідно до тематичних питань.
- потрібно розробити нове положення щодо **виділення часу під час пленарної сесії для парламентських дебатів стосовно термінових та тематичних питань.**

Здійснення першого кроку кожного разу веде до початку шляху, який вимагатиме наступної діяльності. Також існує воля до побудови консенсусу щодо закону про вибори. Якщо

Jean Monnet *dialogue*

Conclusions from the second Jean Monnet Dialogue Irpın, Ukraine, 19 April 2017

Following a meeting in October 2016, we the Leadership and Heads of Factions and Groups of the Verkhovna Rada of Ukraine (VRU) met for a second time in the format of the Jean Monnet Dialogue for peace and democracy. We remain fully committed to changing the political culture in our country and to drive and complete the institutional reform of the Verkhovna Rada, in line with the “*Report and roadmap on internal reform and capacity building for the VRU*” and adopted by the VRU in resolution 1035-VIII of 17 March 2016. We consider the process itself is delivering benefits beyond the scope of the specific topics included in the agenda including stimulating overall momentum for change in the Verkhovna Rada.

We met to discuss our collective achievements since the last meeting and to reiterate our commitment to institutional reform and, in particular, to a consensus-building approach to implementation through the permanent Working Group established by the first Jean Monnet Dialogue. We are confident that such an inclusive and dedicated Working Group is an essential driver for concretely bringing forward the necessary reform of the Verkhovna Rada. On this basis, we welcome the extension of the Memorandum of Understanding by exchange of letters between President Tajani and Speaker Parubiy, in order to continue the partnership between the European Parliament and the Verkhovna Rada. We also welcome the idea of renewing the Administrative Cooperation Agreement between our two parliaments, as an integral part of this partnership.

§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§

On the follow-up to the conclusions from the first Jean Monnet Dialogue and other steps that have been taken since:

We took-stock of what has been achieved and are committed to moving from constructive dialogue to effective implementation, in particular on:

- **the establishment of the Working Group**, chaired by Mr Parubiy, Speaker of the Verkhovna Rada, and composed of representatives of the leaders of the factions and groups. This puts into practice the consensus-building methodology. The Working Group has successfully held five meetings since the first Jean Monnet Dialogue. The need to further reinforce the administrative support of the Working Group will be explored.
- **the reform of the committee structure and reducing the number of committees:** we underlined our support for the draft law # 6256 aiming at reducing and limiting the number of committees and their alignment with the Ministries.

An extensive discussion revealed the layers of complexity associated with this issue. Some of us emphasised the need to reduce the number of committees while others focused on the need to consider committee functions in greater depth. The need to protect the continued existence of key cross-cutting

Jean Monnet *dialogue*

committees was discussed, particularly those dealing with Rules, Budget, Anti-Corruption, European Integration, Human Rights (including its sub-committee on equal rights and opportunities), and Freedom of speech. Various different formulae were put forward to reduce the number of committees, including fixing the number of deputies per committee and ensuring each faction or group is represented in every committee. Reference was made to the European Parliament's practice of setting rules to deal with the establishment of committees and providing for the functions of the committees in an annex to the rules. Some EP committees cover more than one "ministry", some committees have sub-committees and, for important topical issues, it is possible to create special commissions, though these are temporary and only one is allowed to exist at any one time

- **a consensus emerged that the number of committees should be reduced**, and that this should be defined by law for implementation in the next convocation.

This agreement is conditional upon additional steps being taken to ensure that key cross-cutting committees remain and that the functions of committees are fully considered and defined. This outcome could be achieved in several legislative steps, based on a political commitment that all these steps will be taken during the current convocation. The Working Group should seek consensus on the means by which this agreement should be implemented.

- **a draft law on proportional representation in VRU committees and delegations**, in line with the conclusions from the First Jean Monnet Dialogue. Representation should be proportional to the size of factions and groups in the VRU and inclusive. Once an agreement is reached in the Working Group, the provisions of the draft law should take effect from the beginning of the next (9th) convocation.
- **amendments to the Rules of Procedure of the VRU to bring it into compliance with the constitution of Ukraine** (Registered draft law # 5522). We took note of the progress and preparations for including this on the plenary agenda once the Venice Commission has delivered its opinion.
- **an update from the Cabinet of Ministers** on draft amendments to the Rules of Procedure of the CMU to introduce **'White papers' and Annual Ministry reports** into the legislative process, as discussed in the framework of the first Jean Monnet Dialogue. We took due note of the report of the representative of the Cabinet of Ministers on the current work on amending accordingly the Rules of Procedures of the Cabinet of Ministers, and welcome the fact that proposals for how to implement a new White Paper consultation process should be presented before the Summer.
- **the development of a draft regulation to provide a specific legal basis for the operation of faction secretariats**. We took note in this regard of the initiative of chiefs of staff of the VRU factions during their working meeting in Oslo, and the resulting draft to address a technical flaw of the law on reform of the public service. We recommended that steps to be taken would not undermine the current interinstitutional discussions on the public service law but would encourage the Working Group to take this proposal forward in a timely manner.
- **an update on regular meetings of committee chairs, under the lead of the Speaker**, to discuss legislative priorities and agenda issues. We regard this as a positive example of the successful application of the working methods of the Jean Monnet Dialogue applied to wider consensus building in the VRU.

Jean Monnet *dialogue*

Andriy PARUBIY, Speaker of the Verkhovna Rada of Ukraine

Serhii SOBOLIEV, deputy head of Batkivshchyna faction

Igor GRYNIV, MP, Petro Poroshenko Bloc faction

Yuriy PAVLENKO, MP, Opposition Bloc faction

Svitlana VOYTSELHOVSKA, MP, People's Front faction

Iaroslav MOSKALENKO, head of People's Will group

Ihor POPOV, MP, Radical Party faction

Volodymyr PYLYPENKO, representative, Renaissance group

Oleh BEREZIUK, head of Samopomich faction